

مدیریت چالش‌های نظام بانکی ایران در زمان تحریم و ارائه راهکار

صدیقه قرمزی

دانشجوی بانکداری اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خمینی‌شهر، خمینی‌شهر، ایران

چکیده

هدف اصلی این مقاله، بررسی مسئله تحریم ایران از سوی غرب بر سیستم‌های بانکی و ارزی است. مسئله‌ای که از سال ۲۰۰۲ به این سو به چالشی اساسی میان ایران و غرب تبدیل شده بود. برقراری تحریم‌های گسترده و بی سابقه بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی ایران، بخش‌های مختلف از جمله نظام بانکی کشور به منزله بازوی اقتصادی دولت را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. پاسخ نظام بانکی در برابر این چالش‌ها باید فعال، مدیرانه و با در نظر گرفتن اولویت‌ها باشد. ادبیات تحقیق نشان می‌دهد که تحریم بانک مرکزی و قطع همکاری سازمان سوئیت، بر سودآوری بانک‌ها اثر منفی گذاشته است زیرا با قطع سوئیت، هزینه‌های بین‌المللی انتقال وجوه برای بانک‌ها افزایش یافته و از طرف دیگر با قطع جریان ورود درآمدهای نفتی به کشور، وضعیت رکود تورمی در کشور حاکم گردیده که از دو جنبه تجهیز منابع و تقاضای تسهیلات بانک‌ها را به طور غیرمستقیم تحت تأثیر قرار داده و موجب تأثیر منفی بر سودآوری آن‌ها شده است. حیطه اثرگذاری بر بانک‌ها و در مجموع اقتصاد کشور، می‌تواند به نقش بانک مرکزی در اقتصاد مرتبط باشد. در ایران، بانک مرکزی به‌عنوان بانکدار دولت تلقی شده و کارهای تجاری آن را انجام داده یا به جریان می‌اندازد. به‌عنوان نمونه، تمام درآمد ارزی کشور در داخل بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود؛ اما در واقعیت بانک مرکزی باید مقام ناظر و قانون‌گذار بخش پولی کشور باشد. اگر بانک مرکزی تنها در حیطه اعمال سیاست‌های پولی حرکت نماید، امکان تحریم آن وجود نخواهد داشت. چنانچه طی سال‌های اخیر بانک مرکزی مورد تحریم واقع نمی‌شد، اثرات تحریم بر نظام بانکی و اقتصاد کشور می‌توانست کمتر باشد؛ بنابراین لزوم بازنگری در حوزه وظایف بانک مرکزی احساس می‌شود.

واژه‌های کلیدی: تحریم‌ها، چالش‌های بانی و ارزی، ایران.

مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۲۱۰-۲۰۰